

آشنایی با کاردرمانی خدمات و حیطه ها

کاردرمانی چیست؟

کاردرمانی از رشته های علوم توانبخشی در گروه علوم پزشکی می باشد. مداخلات آن مبتنی بر فعالیت ها و تمرینات درمانی بر پایه ی علوم همچون حرکت شناسی، روانشناختی و علوم اعصاب است که به ارزیابی، معالجه و درمان توانبخشی (بازتوانی و نوتوانی) و مشاوره بیماران با ناتوانی در کارکردهای حسی، جسمی، ذهنی و روانی-اجتماعی می پردازد. مداخلات کاردرمانی در بر گیرنده تمام ابعاد زیست شناختی-روانشناختی-تعاملی-اجتماعی انسان است و هدف نهایی آن ارتقاء سلامت، استقلال عملکردی و بهبود کیفیت زندگی می باشد.

تاریخچه کاردرمانی در ایران

کاردرمانی در ایران در سال ۱۳۴۹ تحت نظارت یک کاردرمانگر به نام خانم یانسن که از سازمان جهانی بهداشت به ایران اعزام شده بود در بیمارستان شفا یحیائیان تهران راه اندازی شد. آموزش دانشگاهی کاردرمانی از سال ۱۳۵۲ در مدرسه عالی توانبخشی آغاز گردید و تا ۵ سال ادامه یافت. پس از وقفه ای چند ساله مجدداً از سال ۱۳۶۶ آموزش دانشگاهی در تنها دو دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی در شهر تهران ادامه یافت و فارغ التحصیلان در مقطع کارشناسی مشغول به کار می شدند. در حال حاضر دانشگاههای علوم پزشکی تهران، ایران، شهید بهشتی، علوم بهزیستی و توانبخشی، اهواز، تبریز، شیراز، همدان، اصفهان، زنجان و سمنان اقدام به پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی کاردرمانی می نمایند. همچنین این رشته در مقاطع آموزشی کارشناسی ارشد و دکترا نیز در دانشگاههای تهران دانشجو می پذیرد.

خدمات کاردرمانی

- ارائه خدمات کاردرمانی می تواند در مراکز زیر صورت بگیرد:
- بیمارستانها: شامل بخش های ارتوپدی، روماتولوژی، نرولوژی، سوانح و سوختگی، کودکان و روانپزشکی
- مراکز روزانه توانبخشی روانی - اجتماعی
- سازمان آموزش و پرورش استثنائی
- درمانگاههای هلال اهر
- مراکز توانبخشی بهزیستی
- کلینیک های خصوصی
- مراکز نگهداری سالمندان
- ...

حیطه های کاردرمانی

- اختلالات جسمانی بزرگسالان: ارتوپدی، نرولوژی، روماتولوژی، سوختگی و ...
- اختلالات روانپزشکی: سایکوتیک، نوروتیک، اعتیاد و ...
- اختلالات رشدی کودکان: اختلالات تکاملی، رفتاری، ذهنی، حسی حرکتی و ...
- اختلالات حرفه ایی و اجتماعی
- اختلالات مرتبط با دوره سالمندی
- ...

مداخلات کاردرمانی

- ارزیابی و درمان اختلالات حسی-حرکتی؛ روانشناختی، تعاملی-اجتماعی
- ارزیابی و آموزش مهارتهای زندگی از جمله امور خود-مراقبتی و حرفه ای
- تطابق و مناسب سازی محل کار و زندگی
- طراحی، تجویز و ساخت وسایل کمکی
- مشاوره حرفه ای
- آموزش پیش حرفه ای و حرفه ای
- تسهیل مراحل رشدی کودکان
- مداخلات زودهنگام برای کودکان در معرض خطر اختلالات تکاملی
- ...